

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАСТОДНЕВНО

ГОДИНА XVI БРОЈ 305.

1. ОКТОБАР 1986.

ЦИЉЕНА 30 ДИНАРА

СЈЕДНИЦА ОПШТИНСКОГ КОМИТЕТА СК

ПОЧЕЛА ИЗБОРНА АКТИВНОСТ

СРЕДИНOM септембра одржана је прошире на сједница Општинског комитета СК на којој је усвојен програм активности за спровођење избора у основним организацијама Савеза комуниста. Сједници су присуствовали секретари ООСК па је извршен договор око спровођења Програма активности и утврђени су рокови за тај посао.

Непосредно након ове сједнице усlijedili су састанци у ООСК, а самим тим изборна активност у нашој општини је у току.

СЈЕДНИЦА ОПШТИНСКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ ССРН

ТРИ ПИТАЊА НА ДНЕВНОМ РЕДУ

ПОЛОЖАЈ И УЛОГА же-не у удруженом раду — била је тема Општинске конференције ССРН, на сједници одржаној 19. септембра. Уводно излагање на ову тему поднијела је Елизабета Богојевић, предсједница за друштвену активност жене. У дискусији је узела учешће Ивица Лалић која је истакла проблем смјештаја у Ђечјем вртићу у Будви, о потреби увођења цјелодневног бројавка ученика у школи и организацији љетовања дјече на планини.

Драган Недовић је говорио о незапосленој женској радној снази која чини гро се зонских радника, о потреби усклађивања школског програма са кадровским потребама у удруженом раду, недовољној заступљености у самоуправним органима и тијелима због њене оптерећености у породици. Због тога би, по мишљењу Недовића, увођење цјелодневног бројавка ученика у школи, представљало велико растерећење жене у породици и омогућило да она добије више времена за друштвени рад. Недовић је, такође, истакао да постојећим Републичким прописима жена трудница и мајка није уовољено мјерири заштитиена. Исто тако не адекватно је регулисан сезонски рад и остваривање материјалног обезбеђења зонских радника.

На сједници је усвојен **На-црт** друштвеног договора о заједничким основама и мјерилима за утврђивање личних доходака и других пријема и накнада носилаца јавних функција у општинским органима и органима друштвено-политичких организација и општини.

Прихваћена је и информација о току израде елабора друштвено-економске и политичке оправданости формирања локалне радио-станице у Будви.

У раду Конференције узео је учешћа и Веселин Распоповић, члан Републичке конференције ССРН.

В. С.

□ ТУРИСТИЧКИ БАРОМЕТАР

И ЈЕСЕН — БЕРИЋЕТНА

ЉЕТО, ИЗУЗЕТНО ВРУБЕ И „ИЗДАШНО“ ШТО СЕ ТИЧЕ ПОСЛЯЕ ДОМАБИХ И ИНОСТРАНИХ ТУРИСТА, И КАЛЕНДАРСКИ ЈЕ ОСТАЛО ЗА НАМА. Но, хотели на БУДВАНСКОЈ РИВИЈЕРИ СУ И ДАЉЕ ИЗУЗЕТНО ДОБРО ПОСЛЕЂЕНИ — КРАЈЕМ СЕПТЕМБРА У БЕЧИЋИМА, ПЕТРОВЦУ И БУДВИ СУ МУКУ МУЧИЛИ КАКО ДА СМЈЕСТЕ СВЕ ОНЕ КОЈИ СУ ИМ СЕ ОБРАТИЛИ РАДИ СМЈЕШТАЈА. КАЖУ БИЛО ЈЕ У СЕПТЕМБРУ И ПРЕБУКИРАЊА ШТО ГОТОВО НИЈЕ ЗАБИЉЕЖЕНО ОД КАКО ТУРИСТИ СТИЖУ НА „РИВИЈЕРУ БИСЕРНИХ ПЛАЖА“.

ТУРИСТИЧКА РАЗМЈЕНА ВУДВЕ И БУДИМПЕШТЕ

МАЂАРСКИ КУЛИНАРИ У „АВАЛИ“

У ПЕРИОДУ од 19. до 26. септембра у хотелу „Авала“ су гостовали мађарски кулинари. У таверни овог луксузног угостиtelског објекта организовани су дани мађарске кухиње.

На свечаној вечери, поводом гостовања особља хотела „Хунгарија“ из Булишпеште у Будви Владимир Станишић, предсједник Туристичког савеза општине Будва је, између остalog рекао:

— Овим се остварује наша жеља за пове-звијањем двије угостиtelске куће чији су иницијатори били госпођа Бурђа Орбан, уредник Радио Будимпеште и наш Туристички савез. Захваљујући разумијевању од говорних људи из „Авале“ и чуvenог будимпештанског хотела „Хунгарија“ није треба-ло дugo чекати да се ова лијепа замисао реализује. Сматрам да овако започету сарадњу треба наставити и подићи на виши ниво. Поред организовања дана кухиње и му-сам да би било веома корисно вршити размену персонала између ових објеката. И у зике у Будви, односно Будимпешти сигуран пропаганди постоје широке могућности за сарадњу. Поред сарадње наших угостиtelа ми ћемо се потрудити за успостављање између туристичких савеза а и наше културне институције би требале ићи истим путем.

Било је то пријатно дружење са људима из хотела „Авала“ са Будванима и њиховим бројним гостима, рекао нам је господин

Ласло Дулио, директор хотела „Хунгарија“ који је предводио екипу кувара, конообра, музичара. Ваши суграђани и туристи којих је у септембру било доста на будванском ривијери имали су прилике да уживају у специјалитетима наше кухиње које су припремали стручни људи, да јела залију нашим винима да уживају у нашој музici. Посjeta је била изузетно добра — радио се баш како лсмо и очекивали. Моји љубазни домаћини су учинили велике напреје да све нас упознају са јединственим љепотама ваше обале. Одушевио ме је Свети Стефан — то чаробно љетовалиште, које је јединствен бисер. Збила се не чудим што је „све тац“ на мети туриста из читавог свијета.

Директо ООУР „Авала“ Бурђа Радановић, је такође веома задовољан гостовањем мађарских кулинара у „Авали“.

— Интересовање за специјалитетете мађарске кухиње било је чак изнад очекивања, истиче Радановић. — Било је то право освежење за наше бројне госте који су са свим испунили хотел а који су стигли из различних крајева свијета. Ми ћемо ускоро вратити посјету друговима из хотела „Хунгарија“. Наша екипа ће такође боравити се дам дана у Будимпешти где ће се одржати дани Будве. Биће то корисна размјена. Сарадњу ћемо проширити и на друге видове угостиtelске понуде.

С. Грегорић

Што веома радује, посје-та страних турист — они су углавном испунили капаците те наших хотела — биће из-над очекивања и током овог мјесеца. Из разговора са ру-ководиоцима основних организација удруженог рада у Петровцу, Светом Стефану, Бечићима и Будви у чијем са-ставу су хотели, сазнали смо да ће током октобра капацитети бити попуњени са 80 про-цената. То је, мора се призна-ти резултат који до сада није постигнут. Многи од на-ших хотела радије и током новембра, што значи да се туристичка сезона проширује и на позну јесен.

Доста добро су посјећена и радничка одмаралишта. Празнине које се јављају због тога што немаовољно радника који би попунили ка-пациете својих хотела (они су углавном одмарали у јулу августву и почетком септембра) домаћини ових објеката „Б“ категорије попуњавају страним и домаћим тури-сима.

Дакле, на нашој ривијери је још увијек лијепо вријеме, има гостију, тако да сезона још увијек добро „гурба“. Миноги кажу биће ово берићет на јесен. Тачни резултати зна-ће се тек након својења би-ланса овогодишње сезоне, што ће се обавити тек крајем године.

С. Г.

Осврт

СЕЗОНСКА ВРТЕШКА

РИЈЕЧ је о једној добро познатој теми: сезонцима који раде у туристичкој привреди. О томе је, иначе, изречено мноштво сугестија и изјава и записано сијасет закључака, да је ише савјесни записничар на томе могао да магистрира, па, чак и стекне звање док тора туристичких наука.

Једно је истина: питање сезонске радне снаге, остало је тамо где је и било. Стотине њих љети раде десет, петнаест па и више година, али никако да се докопају посла на неодређено радно вријеме. Неко је, и то педантно израчунао, да би појениди пребали да раде чак, седамдесет година да би остварили право на пензију!

Закон је предвидио преамбуле и слично, да онај ко ради шест мјесеци аутоматски стиче право на рад на неодређено радно вријеме. Али, не лезираже, што би ти исти сезонци рекли.

Да би им фотеле остале топле и сигурне, они уго ститељи који о тим питањима и проблемима „размишљају“ и одлучују, нашли су „рупу“ и у том закону. Сезонце на посао приме, али строго пазе да им се не на врши шест мјесеци рада. У пет до дванаест уговор о рад уса њима раскидају, па им је савјест мирна, јер је закон „испоштован“. Догоди се да некоме, послиje пет или десет дана уговор обнове, а то су већином пе рачи црног суђа, чистачице, судопере и слично. Но, све је срачунало тако да се не испуни „шишта“ од шест мјесеци рада. И, тако — Јово, наново.

У изигравању тог закона кога су угоститељи разматрали и усвојили, отишло се корак напријед. Сада су популарне такозване студентске задруге. Истина, путем њих запошљавају се студенти на одређено рад по вријеме, али је повећи списак „студената“ који имају низу, средњу, или, пак, вишу школску спрему. Године старости нијесу важне, јер такав „студент“ може да буде мајка, отац или дјед, па, чак, прабаба или пра дјед. Важно је да му се под називом „студент“ ускрати да оствари оно основно право на рад.

Но, све је то познато и шефовима и директорима, референтима и секретарима у СИЗ, инспекторима и политичарима, али сезонци остају оно што јесу.

Д. Новаковић

ИСКОСА

ЈЕ ЛИ ПОП ЈОЛЕ ЗАБОРАВЉЕН?

ГРАБАНИ Пакраца бр ижљиво чувају успомену на нашег суграђанина попа Јола Зеца, првоборца и храброг партизанског командира, који је јуначки пао у јуришу на устанички пушкомитралез код села Рогуље, крајем децембра 1941. године, у покушају да уништи усташке зликовице и ослобodi везане људе и жене, који су одвођени на стрелиште.

Поп Јоле живи у пјесмама и причама народа овога краја. Његово име носи једна улица у цен-

ту Pakrača, школа и дом културе у селима Ожеговци и Граховљани а надгробни споменик на Pakrachkom гробљу увијек је окићен свежим цвијећем.

Прилика је да се запатамо да ли смо ми у његовом родном крају осигурали довољну успомену на ову свијетлу личност за садашње и будуће генерације? Јер, поп Јоле Зец је био истински народни трибун, који је зрачио истином, правдом и родољубљем. Погинуо је као члан Комунистичке партије Југославије.

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва. Уређује: Редакциони комитет. Главни и одговорни уредник: ВЛАДИМИР СТАНИШИЋ. Издавач: Културни центар Будва. Адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва, телефон: 41-194 — Број жиро рачуна 20710-603-1809 код СДК Будва — Штампа: РО за графичке производе и услуге „Андреја Палташин“ — Котор. Претплата: годишња 1.050 дин.; за иностранство 20 долара. — Рукописи се не враћају

НА ВРХУ ПЕРА

УКРАЛИ ИМЕНИК!

ГОСТ ЈЕ ПРЕКО Пощте у Будви два дана упорно покушавао да добије број телефона Центра за неспецифична плућна оболења у Прчању. Но, то му никако није успијевало.

Када се заинтересовао зашто је то тако, добио је одговор да се обрати Пощти у Котору, па ће му они жељени број саопштити. А, оправдање дотичног радника са бу-

данске поште зашто не могу да удовоље његовој молби, вјеровали или не, било је:

— Знате, нама је неко украдо телефонски именик, па бројеве телефона у Котору не можемо да саопштавамо!

На изненађења од стране поштара ми смо на викли. Али, ово им морају приписати као — бисер.

Д. Н.

ИЗ РАДА ЦРВЕНОГ КРСТА

ЈУБИЛАРНА САБИРНА АКЦИЈА

Црвени крст Црне Горе, путем општинских организација Црвеног крста, а у сарадњи са свим друштвено-политичким организацијама, спроводи у петак и суботу, 10. и 11. октобра 1986. године ЈУБИЛАРНУ Х. САБИРНУ АКЦИЈУ материјалних добара.

Циљ акције је прикупљање материјалних добара и стварање резерви за пружање помоћи у свим елементарним и масовним несретима и грађанима којима је потребна помоћ друштва.

У овој акцији, према Одлуци Штаба, сакупљаће се новац, храна са дужим роком трајања, дјелови намјене штата, постељина, одјевни предмети, уџбеници, школски прибор, љекови и папир.

Акцијом ће се обухватити мјесне заједнице, радне организације и организације удруженог рада, друштвено-политичке и друштвене органације, СИЗ-е, сва насељена мјеста и цјелокупно становништво.

Активност у извођењу акције одвијаће се путем мјесних организација Црвеног крста у оквиру мјесних заједница уз учешће и помоћ свих друштвено-политичких структура.

Прилози грађана прикупљају се путем новчаних бона и спискова дародаваца а радне организације новчане прилоге дозначиће на жиро рачун организације Црвеног крста број 20710-678-315 код СДК.

Молимо радне организације и грађана да поклоне и одлуче о поклонима било у новцу или у роби уручје организацијама Црвеног крста за подручје своје мјесне заједнице или путем активиста који ће вас посетити у дане акције.

Поклони треба да буду уредно упаковани и употребљиви.

Очекујемо да ћете и овом приликом изразити солидарност и тиме дати значајан допринос сталним напорима и задацима Црвеног крста у остваривању његових историјских и традиционалних хуманитарних циљева.

Тога захваљујемо свим учесницима у акцији.

Резултате акције објавићемо у наредном броју „Приморских новина“.

Републички и општински штаб Х. сабирне акције

ПРЕДСЈЕДНИК ЛИГЕ ЦРВЕНОГ КРСТА У БУДВИ

У СУБОТУ, 13. септембра, потпредсједник ЛИГЕ свјетске организације Црвеног крста МОРИС О'БЕР, са супругом посетио је Општинску организацију Црвеног крста и у Дому Црвеног крста во дио разговоре са представницима Општинске организације.

Разговорима су присуствовали генерални секретар Црвеног крста Југославије др Бранко Головић, предсједник Црвеног крста Црне Горе прим. др Слободан Никчевић и секретар Слободан Каљзић. Након разгледања До ма који је поклон Црвеног крста Швајцарске војени су разговори о дјелатности Црвеног крста на овом подручју. Оцијењено је да је До ма у функцији организације и локалног становништва, да се добро одржава као и то да рад Организације треба да буде садржајнији. Истакнута је потреба дотградње До ма чиме би се створили услови за смјештај једног броја остварелих — самохраних лица која не желе смјештај у социјалне установе ван свог завичаја.

У. Р.

ОГЛАСИ

КУПУЈЕМ мању стамбену јединицу, започету градњу, старију кућу или плац, за градњу ближе мору.

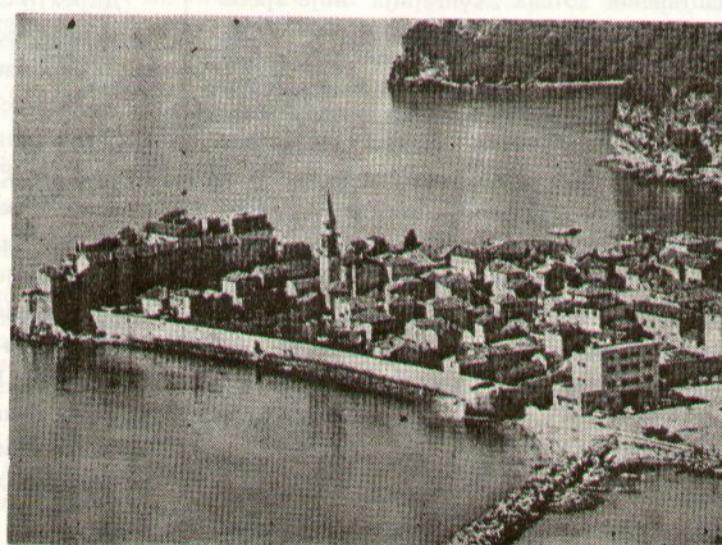
Јавити се на адресу др ПЕРСИДА НИКОЛИЋ — Краљево, Каравођева бр. 67

или на телефон:
036 — 24-151

Штрикаћу машину пројајем или исту мијењам за машину за шивење.
Јавити се на тел. 43-156

МИНИЋ МАРИНА
Војвођанска бр. 16
85310 БУДВА

КУПУЈЕМ једнособни стан са посебним улазом или право заједничке градње на локацији Будва — Бечићи. Јавити се на телефон (011) 134-821 или Бечићи 43-312

У ПОСЈЕТИ БРАТСКОЈ ОПШТИНИ ПАКРАЦ

СНАЖАН РАЗВОЈ У ПОСЛИЈЕРАТНОМ ПЕРИОДУ

ПРОСЛАВЉЕН ДАН ОСЛОБОЂЕЊА

ТРИНАЕСТОГ СЕПТЕМБРА братска општина Пакрац прославила је 42 године развоја у слободи. Бројним културно-забавним спортским и другим манифестацијама грађани Пакраца су обиљежили празник и подсјетили се на 13. септембар 1944. године, када су овом граду и општини јединице 40. дивизије НОВ, борци 16. омладинске бригаде „Јоже Влаховић“, 18. ударне и Вировитичке бригаде и прослављеног Посавског одреда под командом Вељка Ковачевић, донијеле слободу.

О учешћу народа пакрачке комуне у народнослободијачком рату и револуцији, као и успјесима свестраног развоја у слободи, тешкоћама и напорима у њиховом савладавању, говорила је, на свечаној сједници општинске конференције предсједника Скупштине Пакраца, друштвица Љубица Милетић. Свечаностима у Пакрацу присуствовала је и делегација СО Будва у сastavu: Саво М. Зец, Буро Медиговић, предсједник СУБНОР-а Будва, Светозар Радуловић, подпредсједник СО Будва и Владимира Станишић, уредник „Приморских новина“. Делегација Будве, након свечане сједнице обишла је више спомен обиљежја палих бораца и жртава фашистичког терора, међу којима и спомен-гроб Јоло Зецу и положила цвијеће.

ИЗ РЕФЕРАТА ПРЕДСЈЕДНИЦЕ СО ЉУБИЦЕ МИЛЕТИЋ

„ВЕЋ 42 ГОДИНЕ радни људи и грађани Општине Па крец с поносом и достојанством обиљежавају 13. септембар — Дан ослобођења Општине од фашистичког ропства и усташке тираније. Три најести септембар ће заувијек у историји Пакраца остати о биљежен великом словима. Тога дана, давне 1944. године јединице 40. дивизије Народно-ослободилачке војске Југославије, под командом шапног бораца, прослављеног команданта, народног хероја Вељка Ковачевића, почасног грађанина Општине Пакрац, сломиле су фашистичко упо риште и ослободиле Пакрац и Липик, након четрдесет јед ног мјесеца фашистичке окупације и усташке страховља

тора. Крајем 1941. године у селу Брусник формиран је Први славонски партизански батаљон — прва регуларна војна формација од три чете са око 300 бораца. Даљим развојем устанка у овом крају формирају се и друге партизанске јединице: Први славонски народнослободилачки одред, Дванаеста славонска пролетерска ударна бригада, Чешка бригада „Јан Жижка“, а у ширем подручју Славоније бројне јединице Шестог славонског корпуса. Један дио подручја општине дјеловао је од прве ратне године као ослобођена или полуослобођена територија, да би у каснијим годинама постао сасвим слободно парче домовине са свим ин-

су у фашистичке логоре.

Но, сав терет и почињења зајерства нијесу могли угушисти општенародни отпор и спријечити разбуктавање на родног устанка. Борци овог краја борили су се у јединицама народнослободилачке војске широм Југославије. У оружаној борби и у активном и организованом раду за народнослободилачки покрет учествовало је 6000 људи од чега је у борби погинуло 879 бораца. Као жртве фашистичког терора погинуле су 4262 особе, а 4000 је било интернирано у фашистичке логоре. Народ пакрачке општине дао је 187 носилаца „Партизанске споменице 1941.“ и два народна хероја. Сваки осми становник овога краја положио је живот за слободу.

Слобода је осванила над спаљеним и опљачканим селима, уништеним индустриским објектима, порушеним цестама, мостовима, школама... Али народ ове општине, захваћен револуционарним заносом и самотријегом у народнослободилачком рату и револуцији, са истим жаром је пришао обнови ратом опустошене привреде и у релативно кратком времену живот у комуни је био нормализован.

Тих првих послеријатних година пољопривредна производња и шумарство доминирају у пољопривредној структури општине. Више од три четвртине становништва је пољопривредно, на малом поједу и без икакве механизације. Уз голема самоодрицања овај крај је редовно извршавао планове откупна пољопривредних производа и тиме значајно доприносио бржој нормализацији прилика у земљи. Огромне количине

воз тих производа. Тиме је отворен процес интензивнијег запошљавања и смањивања вишког аграрног становништва.

Крајем педесетих и почетком шездесетих година интезивира се развој и других индустриских грана, текстил на, метална и индустрија стакла. Данас се без претјеријавања може рећи да је производња и обрада стакла по стала моторна снага цјелокупног привредног развоја кому-

да, и остварених резултата, ова друштвено-политичка заједница, притиснута је бројним тешкоћама, које су пољеџица економске кризе у земљи и свијету: успорен раст запошљавања, висока стопа инфлације, пад животног стаандарда... Све то изискује још веће напоре за предузимање најенергичнијих акција заједничких циљева програма развоја комуне. Рестриктивна политика кредитирања успорила је инвестицио-

„ЛИЧНА КАРТА“ ОПШТИНЕ

ОПШТИНА ПАКРАЦ има 68 насеља, од тога два градска — Пакрац и Липик. Површина комуне износи 567 квадратних километара. Центар општине је град Пакрац. Укупан број становника, према попису из 1981. године износи 27.903, са 9.178 домаћинстава.

Национална структура становништва у процентима изгледа овако: Срба 38,36, Хрвата 30,37, чеха 2,82, Италијана 2,41 и Југословена 21,02.

Број запослених у 1985. години износио је 7.510, од тога у привреди 6.058 а у ванпривреди 1.452.

Друштвени производ у 1985. години износи 10.510.376.675 динара.

Национални доходак 9.193.323.690 динара.

Просјечан лични доходак у 1985. години кретао се у привреди 32.585, а у ванпривреди 36.704 динара.

муне.

И у области пољопривреде учињен је значајан корак на пријед. Уређивање и окрупњавање земљишних површина, механизација обраде и складиштење ратарских производа, значило је прекретницу како у друштвеном, тако и у индивидуалном сектору.

Посљедњих неколико година значајна су улагања у развој туризма и угоститељства, где најзначајније мјесечно заузима надалеко позната Бања Липак, која је посљедњих година проширила и опремљена. Пакрачка привреда данас запошљава 26 одсто становништва у друштвеном сектору (7500 радника). Десет одсто укупно запослених има више и високо стручно образовање. Значајно је измијењена стопа социјалне структуре становништва у којој непољопривредно становништво учествује са 79 одсто.

Од укупно 10.000 становника, двије трећине изграђено је послије рата. Изграђеност објеката заједничке комуналне потрошње је на високом нивоу и то захваљујући знајним средствима самодоприноса грађана, која се удржују скоро три деценије. Два десет три насеља са преко 50 одсто домаћинстава има водовод, десет насеља са 47 одсто домаћинстава има земни плин. Изграђено је 280 километара сајфовог кабела, од чега 193 километра са савременим кабелом повезује на сеља општине међусобно и с другим подручјима, а, само прије десет година, нека на сеља нијесу имала ни макадам. Електрификација је за вршена још 1970. године.

Пакрац с дугом традицијом здравствене дјелатности, располаже новим, савременим просторним капацитетима, опскрблјеним одговарајућим здравственим кадром.

Васпитно образовне институције су прилично развијене и обухватају све узрасте младих од предшколског до вишег образовања. Генерације је учитеља бивше пакрачке учитељске школе обављају и данас тај, нада све сложен и одговоран посао широм земље.

Међутим, и поред свих заиста значајних радних побједа

не активности, тако да у овој години нијесу изграђени нови производни капацитети, али су зато вршена значајна улагања у модернизацију постојећих, у циљу даљег повећања производње. Тако се започело са радовима на изградњи погона за савијање масивног дрвета у Радној организацији Дрвно-индустријског комбината „Папук“ у Пакрацу, што представља значајан подухват у правцу даљње финализације производа у дрвној индустрији.

Континуирано се врше улагanja у повећање обрадивих површина. Значајан напредак учињен је у производњи техничких гасова. Модернизовани су објекти физикалне терапије у Липику за потребе рехабилитације. Недавно се приступило изградњи нове зграде основне школе у насељу Добривац, а почетком године довршена је и стањевна у функцији и прва дворана за физичко васпитање при Основној школи „Петар Продановић“ у Пакрацу. У финансирању ових и неких других комуналних објеката доминирају властите удружене средства грађана, што ће бити орјентација и наредним активностима.

Прослављајући 42. годишњицу живота у слободи, грађани пакрачке општине могу с поносом констатовати да су били и остали до сљедњих друштвено-политичких системи социјалистичког самоуправљања утемељеног на идејним основама СКЈ и револуционарном учењу друга Тита. Као што се најавило ове комуне у току народноослободилачке борбе сврстала је под црвену заставу КПЈ у борби за слободу, независност братства и јединство и равноправност у новој Југославији, тако је и данас спреман да, предвођен Савезом комуниста Југославије извршива све задатке политичке економске стабилизације.

У младима ове комуне живи револуција, а, зна се, „револуција траје онолико колико живи у генерацијама које долазе послије ње!“

Овим ријечима је завршила своје излагање предсједница Скупштине општине Пакрац Љубица Милетић.

Владимир СТАНИШИЋ

де. У јединицама које су учествовале у ослобођењу овог краја налазили су се многи борци, синови и кћери, пакрачке општине. Иако ослобођењем пакрачке општине веома значајна народно-ослободилачка борба још није била завршена, за народ овог краја завршено је једно тешко раздобље терора, угњетавања и неизмјерних патњи којима је до тада био изложен.

Народ ове општине није дочекао неспреман позив КПЈ на оружану борбу и устанак. У првим усташким данима формирају се партизанске групе и изводе прве значајне борбе против окупатора других насеља депортовани

ституцијама организоване на родне власти и разгранатим системом одbrane од непријатеља. У селу Брусник основан је и Први народноослободилачки одбор Славоније.

На ширење народног устанка непријатељ је реаговао незапамћеним терором. Већ прве усташке године спаљена су села Грђевица, Цицваре и Вјелјаци, а затим је настављена паљевина и других насеља. Масовни злочини над гороруким становништвом почели су у Шеовици, Јапаги, Дерези, Кукуњевцу, Кусонима, Бранешцима и др угдје. Многи житељи тих и знатијих насеља депортовани

квалитетног дрвета са овог подручја употребљене су за рјешавање крупних задатака привреде наше земље. Тих година у друштвеном сектору било је тек нешто преко 110 запослених. С вишом и високом стручном спремом било је свега 37 особа. Петица становништва била је не писмена. Наслијеђена привреда дна структуре условљавала је будуће правце развоја, па пољопривреда, шумарство и дрвна индустрија дуги низ година доминирају и носе развој овог краја. Квалитетан помак у развоју представља почетак финалне обраде дрвета, педесетих година, и из

Међутим, и поред свих заиста значајних радних побједа

САВЈЕТОВАЊЕ РАДНИКА ПОРЕСКИХ СЛУЖБИ ЦРНЕ ГОРЕ

НИШТА ОД ДОГОВОРА

ПОРЕСКА ДИСЦИПЛИНА обveznika, та корећи не постоји, а казнена политика не ма значајнијег утицаја на промјену таквог стања, чуло се на састанку (19. септембра) одговорних лица у службама друштвених прихода општина наше републике, која је одржана у Будви.

У току 1984. године, како је на овом састанку истакнуто, закључени су договори ре публика и покрајина којима су на јединствен начин у земљи регулисана основна питања пореског система на бази опредељења из Дугорочног програма економске стабилизације.

Од договореног, међутим у овој веома важној области по цијелом друштву није се далеко одмакло. Органи управе друштвених прихода су и даље у Црној Гори, организација кадровски, материјално и технички непрепремљени за извршавање својих заједничких функција.

Последица оваквог стања онемогућава утврђивање и наплате пореза на имовину и прихода од имовине у ситуацији кад се ста

лно повећава број грађана који располажу имовином подложном опорезивању.

Говорећи уопште о пореској политици у Црној Гори, секретар у Извршном вијећу Скупштине СР Црне Горе, Слободан Јовановић је између остalog рекао: „У циљу елиминисања постојећих неоправданих разлика у висини пореских стопа које су пропи сале скупштине поједињих општина, Републичка управа друштвених прихода треба да припреми предлог измене важећег договора о пореској политици, најкасније до краја септембра. Њиме ће се онемогућити садашња разлика у висини пореских стопа за исте врсте пореза“.

У једном од закључака на овом састанку усвојен је и став, да су општинске управе друштвених прихода обавезне да пре дузму све законске мјере у циљу утврђивања што реалније пореске основице за све врсте пореских обавеза и категорија пореских обveznika ради реализације установног принципа да се пореске обавезе утврђују и плаћају према економској снази и материјалним могућностима обveznika.

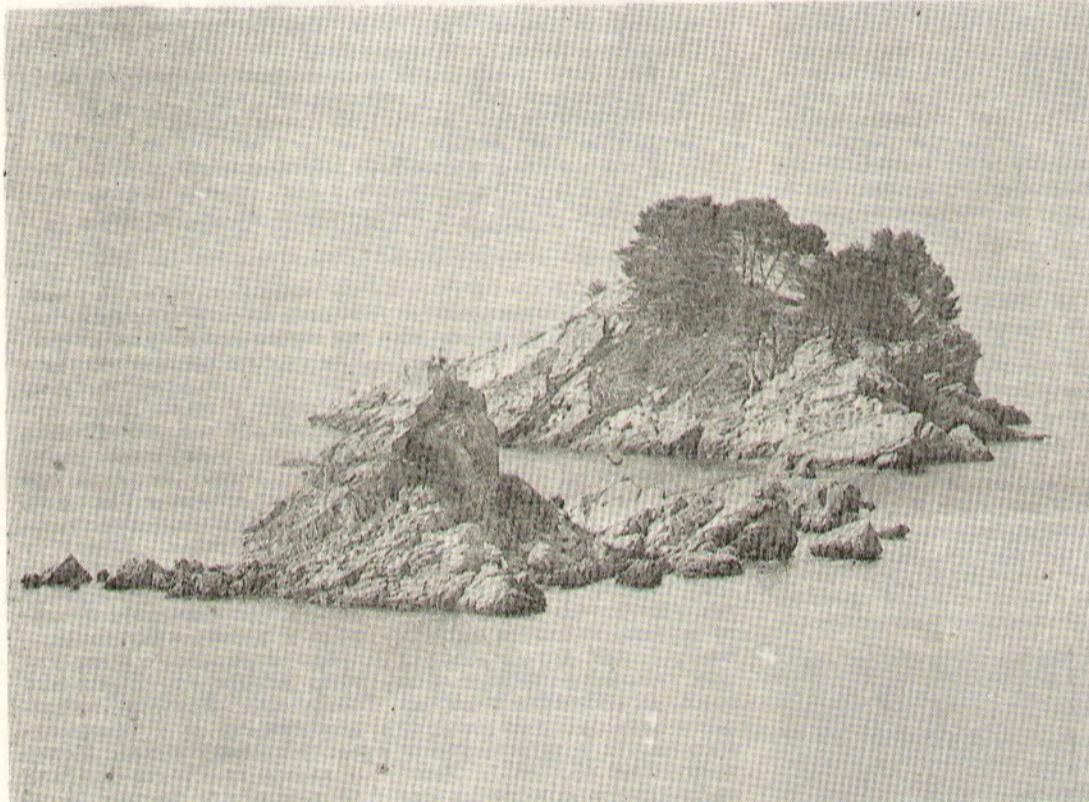
ИЗ ОДМАРАЛИШТА „ПРАХА“

МУКЕ ПО МЕХУ

ДА ЛИ ЂЕ МЕХО КАРАГИЋ, цвјећар у Одмаралишту „Праха“ у Бечићима, властите „Путника“ из Београда, отац двоје малолетног деце (Бата седам и Алиса де сед година) успјети да поништи Одлуку Комисије ООУР „Инострани и домаћи туризам“ за расподјелу становова и кредита од 20. јуна 1985. године и ранг листу за додјељивање становова остаје да се види.

— Жалио сам се, Суду уđуженог рада у Титограду, дао предлог за оцену уставности и законитости чланова 18. и 21. Правилника о расподјели становова ООУР-а „Инострани и домаћи туризам“, чији сам радник. Суд уđуженог рада ми је одговорио, да мој ООУР није извршио никакву додјелу становова на коришћење, већ је само утвrdio ранг листу, па из тога разлога ја немам право на покретање поступка, што не могу да разумијем и скватим. Одговорио ми је и Уставни суд СР Црне Горе. ООУР „Инострани и домаћи туризам“ има сједиште изван територије СР Црне Горе, па је кажу, надлежност за оцјењивање уставности оспореног Правилника од моје стране Уставног суда републике, где је сједиште ООУР. Крајем априла ове године, упутио сам предлог за оцену уставности истих чланова Уставног суда СР Србије, јер, то, Црна Гора није надлежна, шако овде радим и живим од 1973. године. Међутим, још одговора нема.

Шта ме нагони, да на ранг листи добијем боље место, од 12? У питању је страдање моје породице. Тешко нам је, и претешко. Супруга Виданка нас је оставила прије четири године. Старију кћерку Алису, када је мајка напустила децу, одвео сам код брата у Сmederevску Паланку. Тамо је завршила три прве разреда, а сада сам је морао вратити. А, ја и Бато смо сво ово пријеме живјели у бараки у брду изнад Бечића, где човјек ни стоку не би затворио. До прве воде има преко половине километра. Струју сам им провизорно довео. Бато је сада приступио да иде у школу. Како сам успио да радим и да Бата чувам? Ех! То смо ја и он били „истре нирали“. Увече бих га поду же држао будног. Ја бих радио ујутро ишао на посао. У

Поприште борбе са таласима — острво Катич

ПОСЛИЈЕ НЕВРЕМЕНА У БУЉАРИЦИ

Нестао страни туриста

У ПЕТАК, 19. септембра, у касним поподневним часовима одвијала се права драма у мору између хотела „Ас“ у Перазина долу и плаже у Буљарици. Снажни сјеверни вјетар, звани певерин, који је изненада дунуо послије 15 часова, одујује је далеко на пучину Херберта Шилкеа (50) из Манхайма у СР Њемачкој, који је са супругом Барбел дошао на одмор у Ауто-камп у Буљарици. Он је на буљаричкој плажи једрио на дасци, не слутећи ка ква је то опасност по сјеверном вјетру. Једно вријеме се лијепо забављао, али када је певерин снажније дунуо, он је са даском почeo да се удаљава од обале. Када је примијетила да Херберта не ма на видуу његова супруга алармирала Станицу милиције у Петровцу. Почекаје је потрага за њемачким туристом по узбрканом мору. Великим чамцем у којем се може смјестити тридесетак о соба према пучини су се оти снули милиционер Жељко Љубетић, власник чамца Милутин Јованчевић и радници за послени у Петровцу Радојица Лаловић, Хаско Хаџихаса новић, Момчило Рађеновић и

Крсто Греговић. На три миље од обале њима се догодио малер — пукло је кормило на чамцу и нашли су се изненада у великој опасности. Позван је у помоћ велики пар тролни брод „Морава“, власништво РСУП из Бара, а у помоћ је кренуо и Петровчанин Васо Франичевић, човјек вичан мору и његовим чудима. И док су они хитали да помогну спасиоцима који су се и сами нашли у таласима, јављено је за нову драму која се одвијала испред хотела „Ас“ у Перазина долу. Тамо је, наиме, море одвукло на пучину Харалда Плетенберга (30) из Касела у СР Њемачкој, који се налазио на одмору у хотелу, а који је такође тог поподнева једрио на дасци. Одмах најавио је да се примијетили да се море поиграва са њиховим гостом прискочили су у помоћ Бојан Капетановић, радник хотела „Ас“ и Драган Ђурнић, студент из Петровца. Њима се придружио и енглески држављанин Роналд Батсон, гост хотела „Кастел лајст“ у Петровцу. Кренули су ка пучини са даскама за једрење и лаким сандолијама које је убрзо вјетар по

топио. Море је Драгана Ђурнића одбацило далеко у правцу острва Катич, а Капетановић је покушао да са хотелским чамцем, који је доста мали, помогне Плетенбергу и Ђурнићу. Но, убрзо су се сви нашли у води јер је вјетар појачавао.

Срећом брод „Морава“ са капетаном Ратком Орландићем био је јачи од вјетра и великих таласа. Сви који су се нашли у мору, изузев Херберта Шилкеа, доведени су на обалу. У томе је доста помагао и Васо Франичевић.

Супруга Херберта Шилкеа, је неколико дана са припадницима милиције обилазила обалу у нади да ће пронаћи живог супруга. Причала нам је да је он изванредан пливач, да већ десет година је државни упоритељ на дасци.

— Нада је постојала, али сада је могуће рећи више нема, истиче Гавро Драшковић, инспектор СУП-а у Будви. — Претражили смо сваки кутак или без успјеха. Били су алармисани сви власници чајница како би нам помогли у акцији, али све је остало без резултата. Море крије тајну о судбини Херберта Шилкеа.

С. Г.

9 часова, када је пауза за доручак, долазио бих до браке, будио Бато и заједно би одлазили у Одмаралиште. Он би био по дворишту до краја радног времена и тако смо дан за даном превалевали, прича Карагић.

— Вјерујем у правду. Надам се, да ће она побиједити у том случају. Чланом 18. Правилника је предвиђено, ако је радник без стана добија 100 бодова. Овај члан Комисија је погрешно примјенила у односу на мене, па ме је бодовала са 85 поена. Када би се на мојих 242 укупних бода, додали ових 15, ја бих имао 257 бодова. Дакле, имао бих више бодова од Давора Гриманића на седмом, а изједначио бих се са Олгом Ивановић на шестом и Видејем Самарџићем на петом мјесту. А, у односу на њих имао био приоритет. Од 53 радника колико конкурише за стан или кредит за подизање куће, само за седморицу постоје средства за куповину становова. О свему сам упознао и Раднички савјет. Написао сам им, да стањујем у позајмљену бараку, Себастијана Колмару. Пошто сам обавезан да бараку вратим, не знам шта ћу онда. Од синдикалне организације, нашег ООУР-а добио сам бе спорвратну помоћ од 150 хиљада динара, ради ублажавања моје тешке ситуације. Хвала им. Сада иде јесен и зима. Све нам је теже. Џеџије је, најтеже. Ујутро када одлазе у школу немају гдје честито ни да се умију, пре сваку и обуку. Отет вам кајем, да се надам да ће неко у радној организацији увидјети моју безнадежну ситуацију. Јер је објективно тешка. За стан не могу да издавојим цијелу плату, јер требамо да живимо Бато, Алиса и ја. Примјера ради, Видеје Самарџић има супругу и дијете, а налази се на петом мјесту раног листе, живи у комфорном монтажном објекту у кругу нашег Одмаралишта, а уз то је и члан Комисије, која је урадила ранг листу...

Одговорни у Одмаралишту „Праха“, нијесу могли ништа да кажу о стамбеној рашо монијади Меха Карагића, јер су они, наводно тек дошли на рад у Бечиће, а поступак око додјељивања становова је дуг.

С. Паповић

ОБНОВА СТАРЕ БУДВЕ

ПРЕМИЈА ЗА БРЗИНУ И КВАЛИТЕТ

■ „ИНТЕГРАЛ“ ПРЕУЗЕО ОБАВЕЗУ ДА ДО 1. ЈАНУАРА ЗАВРШИ КОНСТРУКТИВНУ САНАЦИЈУ 184 ОБЈЕКТА У СТАРОМ ГРАДУ ■ ОБНОВА БЕДЕМА ТЕЧЕ ПО ПЛАНУ

ПОСЛИЈЕ КРАЋЕГ застоја радови на санацији, ревалитизацији и конзервацији старе Будве, поново су упутили замаху. Главни извођач „Интеграл“ из Суботице сада на градилишту има 450 радника и сву потрену механизацију за обављање овог сложеног посла. Све то обећава да ће се за само пар месеци „љепотици југа“ вратити њен вјековима препознатљиви изглед.

Организованост градње од стране „Интеграла“ је гаранција да ће се конструкцијна санација 184 објекта унутар градских зидина завршити до 1. јануара идуће године. Власницима зграда остаје да потом обаве занатске радове, и да их припреме да се живот у њих врати јуна или јула идуће године, истиче директор организације „Стари град“ задужене за обнову овог старијег урбанијег језга и јединственог културно-историјског споменика, Петко Кршковић.

И, још једна ексклузивна одобрених кредити из Фонда за обнову пострадалог подручја у земљотресу, Будванска основна банка је свим власницима зграда у старој Будви, под повољним условима, одобрила додатне износе кредита да тако измире обавезе трошкова конструкције санације објекта.

Овим је затворен круг обнове старе Будве која ће већ идућег лета да „проговори“ у свом пуном сјају. Власницима је остало да ураде инсталације и зграде опреме, па да живот поново „јуђе“ у улице и уличице, ћаршије и на тргове Будве, на чијем је тлу организовано на сеље настало равно прије два и по миленијума, каже правник у „Старом граду“, Бранко Митровић.

И, чајџовија вијест: мимо вијест. — организација „Стари град“ је субјектом „Интегралу“ понудила премију од сто милиона динара ако се радови на конструкцији старе Будве окончјају последњег дана ове године. Услов је да се та додатна средства подијеле радницима који бију битку да се овај посао обави на вријеме и квалитетно.

Послови добро напредују и на обнови четврте фазе бедема, према мору. Темељи на метар испод морске површи не већ су урађени. Да се уради искоришћено је лијепо вријеме, па застоја у завршетку овог ни мало једног посла не би требало да буде.

Д. НОВАКОВИЋ

НА СВОМ ПОСЛУ: ИСМЕТ ЗОРАНИЋ ОПРАВКЕ БЕЗ ПРЕДАХА

ОВОГ ЈЕТРА Исмета Зорана ће, аутомеханичара нашег Ауто-мата друштва, могли смо срести од Леметана до Куфина. Његово радио вријеме било је од 7 до 20 часова. Са колима, оранж боје марке „Рено-4“ са ознаком Службе помоћи и информација АМС, стизао је, малтеше, свуда.

— Кола немају радио везу, што је неопходно, али из ванредна сарадња са нашом саобраћајном милицијом, по може да стигнем било у Петровац или негде у Грбальско поље. Највећи дио квирова сам отклањао на лицу мјesta, а оне теше, смо радили у нашем сервису, који не задовољава критеријуме једне туристичке метрополе. Али, сви су изгледи да ћемо се до краја године уселити у модеран сервис на Блокарици чија је изградња у пуном замаху, где ће моторизовани туристи и наши суграђани моћи брзо и ефикасно отклонити сваки недостатак на аутомобилу. Сервис ће бити један од најмодернијих на јужном Јадрану. Поред свих техничких помагала, ту ће се налазити и библиотека, где ће корисници уседу га моћи да се освеже и књижнице да сачекају сервиси рапрење аутомобила, вели нам Исмет Зоранић.

Од одговорних у сервису Ауто-мата друштва овог јетра, као и сви запослени у сервису радија је и освјетљила образ туристичкој метрополи у условима без примјера, када је у питачу Црногорско приморје. Међутим, ускоро ће се ови вриједни радици уселити у модеран сервис, какав заслужују.

За исто вријеме у Ауто-мату друштву услуге је тражило преко 7.000 власника

— Санацију бедема према одобреном пројекту завршићемо до краја фебруара идуће године, како је и договорено. Будви ћемо тада вратити њен препознатљиви „камен прстен“, или љепши нешто што је био, истиче руководилац градње „Геосонде“ у Будви, Митке Димитров.

Д. НОВАКОВИЋ

автомобила, од тога броја до бар дио су чинили странци. Питали смо овог искусног возача, шта утиче на честе удеје на дијелу Јадранске магистрале који покрива?

— Неприлагођена брзина и немарност возача.

И шлем служба Ауто-мата друштва овог јетра, као и сви запослени у сервису радија је и освјетљила образ туристичкој метрополи у условима без примјера, када је у питачу Црногорско приморје. Међутим, ускоро ће се ови вриједни радици уселити у модеран сервис, какав заслужују.

С. П.

Значајни датуми наше историје

■ НА СВЕЧАНОСТИ У РИСНУ, 21. НОВЕМБРА УЗЕЋЕ УЧЕШЋЕ И ГРАЂАНИ ИЗ НАШЕ ОПШТИНЕ

У КOTORУ ЈЕ 15. СЕПТЕМБРА одржана сједница Одбора за прославу и обиље жавање 50. годишњице побједе комуниста на изборима у Рисну и Грахову 1936. године, којој је предсједавао члан Предсједништва ЦК СК Југославије, Видоје Жарковић, који је уједно и предсједник Одбора за прославу овог великог датума из исте ријеше Комунистичке партије.

Сједници су поред осталих присуствовали и др Милан Радовић, предсједник Предсједништва ЦК СК Црне Горе, Велисав Вуксановић, пре-дједник Скупштине СР Црне Горе, Драго Стојовић, пре-дједник СУБНОР-а Црне Горе и друге личности. У радном предсједништву ове сједнице из наше општине налазио се секретар Предсједништва ОК СК, Драган Миковић.

— У историји нашег радничког покрета, побједа комуниста на изборима 1936. године у Рисну и Грахову представља изузетан догађај.

Побједа комуниста на изборима у ова два црногорска мјеста, предходио је догађај на Белведеру у близини Цетиња, где је 26. јуна те године, демонстрирало 2.000 грађана и омладине предвођени Комунистичком партијом, када је од ненародног режима убијено 6, а рањено 30 учесника. Ови догађаји су дубоко и снажно одјекнули не само у Црној Гори, него и у читавој Југославији. Ово су догађаји о којима мора бити свестрано упозната наша омладина, па због предстојеће прославе обиљежавања 50. годишњице побједе комуниста на општинским изборима у Црној Гори 1936. године, чији ће датум одржавања бити накнадно одређен.

С. ПАПОВИЋ

које су касније положиле жите за идеале наше револуције, између остalog је овом приликом рекао, Видоје Жарковић.

Видоје Жарковић, савременик догађаја у Рисну и Грахову је, присутне упознао са свијетлим ликовима наше револуције, Никола Ђурковић и Илије Миловић, са којима се лично познавао. Посебно све присутне зачудио је по датак који је изненадио Војо Ниcoliћ да у ниједној југоисточној енциклопедији није написана нити једна ријеч о Николи Ђурковићу, човјеку, комунисту, који је уз то био свестрано образован. Говорио је француски, италијански, а служио се још и руским језиком. Поред чланства у КПЈ југославије, био је и члан омладинске организације Комунистичке партије Француске у Паризу. У Македонији у Крушеву је организовао та мошњу партијску организацију. Крушеву му се на лијеп начин одујило, пошто му је прије неколико година на видном мјесту поставило споменик.

Организационом Одбору и његовом секретаријату до све свећаности у Рисну и Грахову 21. новембра ове године остало је доста послова који се морају урадити. Од тога датума Центар за културу у Котору, носиће име Никола Ђурковић, а такође један објекат у Грахову ће добити име Илије Миловића.

Поред свећаности, у којој ће активно учествују грађани и омладина из Никшића, Херцег-Новог, Котора, Тивта и Будве, о овим догађајима ће се одржати и научни склоп са темом „Комунисти у општинским изборима у Црној Гори 1936. године“, чији ће датум одржавања бити накнадно одређен.

ИЗ СУСЈЕДНИХ КОМУНА

НОВИ ДОМ ЈНА У ТИВТУ

С ОБЗИРОМ да је зграда Дома ЈНА у насељу Сељаново у Тивту порушена у разорном земљотресу прије седам и по година, одлучено је да се на истој локацији приређе изградња новог објекта. Радови ће почети ових дана и коштате милијарду и 680 милиона динара.

Радови су повјерени Грађевинској радној организацији „Правоборац“ из Херцег-Новог, која је недавно успјешно завршила изградњу школског центра у овом граду и стамбено насеље на Сељаново.

Нови дом ЈНА има 4.400 квадратних метара површине, и предвиђено је да буде завршен за 12 мјесеци. Имаће универзалну дворану са 600 сједишта, кулгану, стрељану, неколико учионица са кабинетима и друге просторије за потребе лица у ЈНА и резервне војне стапежине.

— ● —

УЛЦИЊАНИ ГРАДЕ ЛОКАЛНИ ВОДОВОД

Делегати Скупштине општине Улцињ на ванредној сједници крајем септембра донијели су одлуку о градњи локалног водовода са изворишта Лисна Бори, које се налази уз саму ријеку Бојану. Нови водовод треба да даје 213 литара воде у секунди, што би уз садашњих 300 литара било довољно до изградње регионалног водовода из чијих цијеви треба да потекне вода ка једном Црногорском приморју тек 1989. године.

Све истраживачке радове на овом изворишту обавио је Институт „Јарослав Черни“ из Београда, који гарантује веома квалитетну воду. Укупна инвестиција је „тешка“ 1,9 милијарди. Половина средстава је већ обезвиђена, па се рачуна да ће водовод бити изграђен до јуна идуће године. У главној туристичкој сезони Улцињани ће имати довољно воде за пиење.

Припремио: С. Грегорић

ТРИДЕСЕТ ГОДИНА „ЗЕТА ФИЛМА”

БРИГА О РЕПЕРТОАРУ-ЊАЈВАЖНИЈИ ЗАДАТAK

Милан Новичић

Рајко Краповић

Илија Милутиновић

Никола Краповић

ПЛАКЕТЕ И ПОМОЋ

Према одлуци Радничког савјета „Зета-филма“ на свечаној сједници, 5. октобра, биће додијељено тридесетак повеља појединачнима и институцијама и удружењима у знак призива за сарадњу и допринос успјешном раду овог предузећа.

Поред тога, Средњошколском центру у Будви биће урученна помоћ у износу 300.000, Културно-умјетничком друштву „Кањош“ 250.000 и Фото-кино клубу Црне Горе 200.000 нових динара.

а оно је то и данас: прво ће то се бринути да резервише, одаберемо, снимимо, и уvezemo квалитетне филмове, а тек онда ћemo настојати да они стигну не само у велике градове, већ, по могућности, у све наше биоскопе и до по сљедњег гледаоца.

ПРИКАЗИВАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ И ПРОИЗВОДЊА ФИЛМОВА

АКТИВНОСТ ОВОГ предузећа ни издалека није исцрпена његовим доприносом квалитету општег југословенског репертоара. Значајан је удио „Зета филма“ у прикази вачкој дјелатности, у изградњи пословне зграде и, након петнаестоаприлског катастрофалног земљотреса 1979. године, у њеној обнови, у сталној помоћи која је од свега срца и објеручке указивана увијек и свима којима је по мohила потребна, а прије свега и изнад свега у борби за континуирану филмску производњу. Несебична и свестрана помоћ у продукцији домаћих филмова огледала се не само у откупу „на зeleno“ лиценци на стотине домаћих краткометражних и на десетине играних филмова, кредитирају производијача из свих република и у заједничком снимању, већ и у финансирању низа пројеката и у организовању производње у сопственој режији. Та дјела тност, започета још 1956. године, када је предузеће било токорећи у повоју „Лажним царем“, првим црногорским играним филмом уродила је значајним резултатима. Поменућемо само неке филмове: „Документи једног живота“, „Зле паре“, „Пре истине“, „Шпанија наше младости“, „Умир крви“, „Свадба“, „Лелејска гора“, „Врхови Зеленгоре“, „Дервиши и смрт“, „Тринаести јул“, „Дјечак је ишао за сунцем“, „Чудо не виђено“, „Бештије“, „Добровољни“. Поменимо још и први анимирани филм у Црној Гори „Пилула за...“ који је страна штампа прогласила „новим таласом југословенског анимираног филма“

Закључујући констатацијом да је ово предузеће у дому филмску производњу уложило више средстава него што је у протеклих тридесет година издвојило за личне дохотке својих радника, пожелимо овом колективу вриједних преглатаца још значајније успјехе на његовом добро трасираном путу.

Милосав ЛАЛИЋ

Единбургру и другим националним и међународним смотрама седме умјетности, а не као од њих добила су највећа признања и проглашена међу десет најбољих филмова свих времена.

ДЈЕЛА ВЕЛИКАНА СЕДМЕ УМЈЕТНОСТИ

ПОМЕНУЋЕМО САМО два десетак од двадесет пута толико изнадпресечних филмова који чине част свјетској кинематографији и овом предузећу, које их је, често ризикујући да неће од најамниче вратити ни половину уложених средстава, стављало на биоскопски репертоар. То су „Велика илусија“ и „Кратак сусрет“, који су уврштени међу десет најбољих филмова, па „Улица“, која је поред првог „Оскара“ за европски филм, добила око 170 међу народних награда и признања.

ХИЉАДЕ КОПИЈА НА ПРЕКО 16 МИЛИОНА МЕТАРА ФИЛМСКЕ ТРАКЕ

У ТОКУ ПРОТЕКЛЕ три деценије ово предузеће ставило је на биоскопски репертоар око 900 играних и толико краткометражних документарних филмова југословенске, француске, италијанске, енглеске, америчке, западно-њемачке, источно-њемачке, совјетске, чехословачке, пољске, мађарске, бугарске, румунске, кубанске, испанске, шведске, данске, аустријске, турске, финске, аргентинске, мароканске, габонске, индијске, кинеске, јапанске, либанске, мексичке, египатске, вијетнамске и хонконшке производње. Сарађујући са преко хиљаду биоскопа у нашој земљи, оно је израдило око 6500 црно-бијелих и колор компанија чија укупна дужина износи преко 16 милиона метара филмске траке. Остварило је 1.066.924.356 нових динара укупног прихода и у фондове извршило 119.750.758 динара.

Бринући о квалитету филмова које је увозило, односно у чијој је производњи учествовало — о њиховој идејној и умјетничкој вриједности и поруци — и, с тим у вези, о васпитавању укуса гледалаца, „Зета филм“ је ставила на репертоар на десети и десетине дјечјих, путописних, акционих, вестерн, историјских, револуционарних филмова, друштвених, психолошких и љубавних драма, трилера, сатира и комедија, који су, као значајна дјела совјетске кинематографије, тријумfovани и на фестивалима у Пули, Кану, Венецији, Москви, Берлину, Карловим Варима, Њу Делхију, Мар дел Плати, Кијеву, Арецу,

„ЗЕТА ФИЛМ“ У БРОЈКАМА

(У НОВИМ ДИНАРИМА)

Година	Укупан приход	Чист доходак	Лични доходи	Фондови	Однос у распод. дох.	Ф
1956.	738.826	59.090	55.011	4.079	93	7
1957.	1.830.948	189.825	137.905	51.920	72	28
1958.	2.200.038	257.233	198.365	58.868	77	23
1959.	2.733.944	398.048	238.048	110.000	72	28
1960.	4.085.005	717.128	387.319	319.809	55	45
1961.	4.442.907	1.232.137	558.236	673.901	45	55
1962.	3.940.681	1.039.954	516.100	523.854	49	51
1963.	4.701.328	1.910.013	517.309	1.392.704	27	73
1964.	4.825.653	1.513.300	678.426	834.874	44	56
1965.	5.593.460	2.620.755	972.864	1.647.891	37	63
1966.	6.939.089	3.262.386	1.147.486	2.114.900	35	65
1967.	8.387.749	3.067.413	1.606.481	1.460.932	52	48
1968.	8.500.663	2.767.605	1.433.606	1.333.999	51	49
1969.	7.830.675	1.803.227	1.499.420	303.807	83	17
1970.	8.318.195	2.265.064	1.616.826	648.238	71	29
1971.	7.416.600	1.932.109	1.713.671	218.438	88	12
1972.	9.430.471	2.821.767	2.066.317	755.450	73	27
1973.	10.353.384	4.022.482	2.204.780	1.817.702	54	46
1974.	12.749.870	5.231.914	3.019.304	2.212.610	57	43
1975.	15.766.329	6.715.056	3.832.283	2.882.773	57	43
1976.	20.503.268	10.432.727	5.408.460	5.024.267	52	48
1977.	22.006.251	11.864.577	6.337.934	5.526.643	54	46
1978.	25.822.548	13.208.816	7.233.765	5.975.051	55	45
1979.	33.246.803	14.473.793	8.654.196	5.819.597	60	40
1980.	37.854.440	18.033.997	10.336.970	7.697.027	57	43
1981.	42.857.459	20.649.520	13.300.198	7.349.322	64	36
1982.	136.238.275	22.101.934	16.093.240	6.008.694	73	27
1983.	69.491.232	24.556.693	18.244.530	6.312.163	74	26
1984.	121.022.944	33.891.208	23.535.737	10.355.471	70	30
1985.	211.360.210	67.712.249	47.360.406	20.351.843	70	30
1986.	215.735.111	78.506.632	58.542.701	19.963.931	75	25
Свега:	1.066.924.356	359.258.652	239.497.894	119.750.758		

УЗ 50-ГОДИШЊИЦУ КЊИЖЕВНОГ РАДА ЧЕДА ВУКОВИЋА

ПЕТОТОМНИ РОМАН „СИНОВИ СИНОВА” — историјска хроника, роман — ријека или романеска композиција, односно све то скупа, једно од најзначајнијих дјела у савременој црногорској књижевности и, истовремено, вриједан допринос послијератном југословенском роману — бави се једновјековном историјом једне црногорске породице. Сатаки од пет романа од којих се — истакнимо на почетку — сваки „држи” као посебна цјелина, то је, парофразирамо оцјену Радоване Вуковића, велика епска пјесма о врлимама и слабостима људи у рату и миру, која, заједно с дјелома Михаила Лалића, спада у најбоља што је у новије вријеме написано о историјском, психолошком, друштвеном и културном бићу црногорског народа.

Радња романа почиње од херцеговачког устанка и, проткана људским драмама пет генерација Брђовића, одиграва се, „као пркос вјечној короти”, од Маглича и Каруче до Скадра и Тонопаха, а траје готово до кашних дана, управо до шездесетих година овог вијека.

Пошто је кривица за смрт брата Андрије приписана њему, Брђо Марков Хајковић напушта „старосједни крај” под Магличем, у коме се лијепо и сложно живјело, и настани се поред Скадарског језера, на црногорско-турском граници.

„БРЂОВИЋИ СА КАРУЧА”

У првој књизи („БРЂОВИЋИ СА КАРУЧА”), комбинацији савременог причања и документарне методе, иако невичан „казивању у перо”, Брђо диктира сину Андрији историју братства. — „Запиши како ти будем казивао” — упозорава га он — „али пази да ни ријечи не окренеш потпуши... хартија је пријеварна као жена...”

Храбар и пријежи, поносни планинац, Брђо се бори са мртвом леживо-дом, „која човјеку краде мах”, и танким прољећима, која „рано обрну плећа људскијема зубима”. Иако се понаша као патријархални господар породице, није му лако са синовима који расту „као да их ћаволи вуку из уши” и не знају за страх. Немирног духа, Андрија би да побјегне од језерских мртваја, страве непомирног воде и малених баштина, где су „мрђиши као квартни зуби усађени”, па се „може руковати с мрђе на мрђу”, и да се отисне на морску пучину. Негдаје у тубици научиће да не треба бjeđati ни од каквог рада, да се не боји зноја — „зној није Турчин” и да се човјек навијке „и на пасје вериге...”. Ни другог сина, Шћепана, не држи мјесто „као да му кунница скаче кроз чакшире” — он ће својим животом платити сదлуку да с вољеном дјевојком живи у плавини... Пошто је у неком окршају изгубио ногу, Данило се у кафани, коју ортачки води, опија из дана у дан и све више пропада... Бајо постаје калуђер и гине у борби.

„ПОД СКАДРОМ”

Друга књига („ПОД СКАДРОМ”) бави се опсадом и борбом око овог града, где се сваког трећег дана друга рука хвата за барјачиште и где се готово сваког дана чека сумрак, па да се крене у напад „kad обневиде тurski topovi”. А кад се опсада одујила да јој се крај није видио, стари, добровољни, рекли су да су се најживјели „ако је то икакав живот био”, а да другога страха немају „изузев једног страшка од срамоте — њега се боје”, и затражили да их пусте као претходницу, да кидaju јицу пред војском. — „Ако се ниједан од њих не врати, барем ће про-кручити пут млађима”.

Главни јунак романа „Под Скадром” је петроградски питомац Милјан Брђовић („Чим чујемо пушку, трчимо дома, макар с краја свијета”). Ту на положају, „где зуби загризају у сам јаук”, он сагледава драму једних и других — опсједнутих и оних који опсиједају — и бесмисленост „лудила у мору блата”. Затворен, у току једне једине ноћи, прије него што ће погинути, он доживљава тјеснину љубави с дјевојком о којој је годинама маштао као о недостигном идеалу. Из тог кратког сусрета родиће се као посроче Брђо Брђовић, јунак трећег романа.

„ИЗБИ БУНА”

Драматични догађаји између првог и другог свјетског рата тема су романа „ИЗБИ БУНА” у коме пратимо размимоилажења између двије генерације Брђовића — оних који сматрају да је остварен национални идеал Црногораца, и њихових наследника, младих немирника, који се опредељују за социјалну револуцију и учествују у демонстрацијама на

ИЗЛОЖБЕ

СЛИКЕ ПЕРА ВУЈИСИЋА

У ГАЛЕРИЈИ „АРКАДА” туристичког насеља „Словенска пљама” у Будви, недавно је презентирана трећа самостална изложба младог титоградског сликарка Пере Вуји-сића. Љубитељима сликарства умјетник се представио са једанаест уљаних слика и шест цртежа рађених у комбинованој техници. Већ на самом почетку свог стварала чко-умјетничког живота, овај сликар успијева да пронађе аутентичан пут којим ће досљедно кренути у тајне ликовних умјетности.

Са јаком потребом да ликовно изрази сву снагу личних, унутарњих проживљавања свога бића, Пере Вуји-сић остварује дјела у којима осим експресионистичким поступком реализује своје асоцијативне надреалистичке визије. Остварења овог умјетника већином су композиционо одређена равнотежом односа смирујућег горњег и динамичног доњег дијела просторног плана слике. Уколико пратимо њихов развојни ток, примјетићемо карактеристично освијетљава-

ње палете и јасније дефини-сан распоред форми. Ванвре-менска, мистична атмосфера, атмосфера страха над ужасом егзистенцијалне безврије-дности и распадања, проја-ма сцене у којима најчешће доминира сукоб аморфних, чудовишињих форми изведених чврстом контуром која у моделацији покаткад добија благо изражену рељефну фактуру. Као напотњени флуидним освјетљењем, удаљени хоризонти према којима ове масе теже да се усипију, представљају изазов, већ унапријед изгубљени циљ... Колористички, уједна-чене, у расаду богатих тон-ских и валерских вриједно-сти боје, ове слике отварају умјетнику истанчаног дара да комбинацијом топлих и хла-дних нијанса оствари профи-њене, ненаметљиве хромат-ске склопове. Кошмарни, уз-немирени и узварели психички импулси, изазвани осје-ћањем егзистенцијалне пра-нице и страха при додиру са свакодневним реалитетом, ус-ловљавају визуелизацију ових иреалних садржаја, ос-

ЦЕТИЊЕ:

Археолошка истраживања екипе Републичког завода за заштиту споменика културе СРЦГ од 4. августа на комплексу Црнојевића манастира добро напредују. Руководи-лац групе Вељко Ђурић исти-че да све тече без проблема. Зашршено је потпуно откри-вање цркве св. Петра у сје-верном дијелу комплекса која је нижа у односу на по-стојећу централну цркву. Та које су до сада откриени јужни темељи грађевине као и камени свод испод којег је текла рјечица. И даље се

тављајући нас да лутамо њи-ховим магичним пространс-твима, истовремено се сајсив-љавајући са њима. Дакле, ос-тајући у вјечитој дилеми у коју нас уводи ово лебдеће осјећање страха, у нама, по-сматрачима, налази се и по-тенцијални одговор на њено питање — да ли је то страх који разара, или је то страх који са собом носи опоми-њућу, покретачку снагу.

Луција ЈЕЛУШИЋ

ЛЕТ РОМАНА У ЈЕДНОМ РОМАНУ

— НА МАРГИНАМА РОМАНА „СИНОВИ СИНОВА“ —

Белведеру. Дочекују их кауше и мучионице — „с краја на крај земље могло се с конака из тамнице у тамницу. Државу „као расушену каџу, која птуја на уторе и точи на све стране, држе још једино обруч сице”, а Црна Гора је — обратите пажњу на опис који слиједи — „црна привозина, црна од црнине, у црно завита, црнобојна, црно зацрњела, црногорна, црна и прецизна”.

Главни јунак, Миљанов син Брђо, пита се: може ли бити неки тамни траг у њему необјашњиво пресађен и пренесен из давнина? Јер — како истиче већ више пута цитирани Радован Вучковић — он је својим отпо-ром сваком покоравању и сталном опозицијом према властима које га прогоне, традиционализмом удаљен од комуниста, а близак им духовно, сплет један од оних са „ничије земље”, спреман на све недаће једног времена.

„КОЛО НАД КОЛОМ”

У четвртом роману („КОЛО НАД КОЛОМ”) Вуковић се бави народно-слободилачком борбом и социјалном револуцијом у којој се диоба у братству још више продубљује — једни одлазе у партизане, а други у четнике. У њему су приказана страдања мучених и сладострашне мучитеља, као и провале које је рат проузроковао. Идеал партизана је да се извођује побједа не само ради тога „да нам сјутра буде боље но да сами будемо бољи, да се народу да право сунца и попери уврх неба — да сине јаче но сва лажисуница”, не да се превози него да се надживи. Јер, не буде ли тако, борба је била узалудна. Зато: лијек од страха је кад човјек самог себе наткрчи: једном се гине — само „кукавица гине од мачка и мрачка”. Зато: „чувај се и себе, зауздај и удри мамузама оног бавола испод коже!” Најзад: зар не подсећају на оне Његошеве стихове о борби непрестаној размишљања једног јунака романа „Коло над колом”: „...Из зла се веће зло окоти, из великога зла — још веће, па још, још веће, па највеће зло за које ни ријечи нема. А иза њега, кур-вина сина, иза највећег зла, нема се куд — мора пукнути некакво добро, да тијемац!” Или: „Зло се окреше о човјека, и никне пјесма убојита!”

„ТЕЧЕ ТАРА”

Драматични догађаји шездесетих година овог вијека у центру су радње петог романа („ТЕЧЕ ТАРА”), који чине пет поглавља: „СТАВЉО БРЂОВИЋА”, „НОВ МЕЂУ НОЋИМА”, „ДАН МЕЂУ ДАНИМА” и „ДАН МЕЂУ НОЋИМА”. У њему долази до провјере предратних и ратних идеала. Главни јунак, Брђов син Жарко, усвојеник бившег робијаша Матана, сада мајора у пензији, пита се, као и његов отац, и, још раније, као дјед Андрија, аутор породичне хронике: ко смо, када идемо, како и гдје да нађемо свој пут?

Иако дјелују као самосталне цјелине романи „Брђовићи са Каручом”, „Под Скадром”, „Изби буна”, „Коло над колом” и „Тече Тара” чине јединство у дочарању преломних момената у животу једне средине и основних дилема одређене епохе. Вуковић је то постигао, како, између остalog, истиче др Радомир Ивановић, мноштвом визуелних детаља, описом животних ситуација и атмосфером, којима се не може порећи аутентичност, затим увјерљивим дијалозима и монолозима. Његовим јунацима — поред поменутих, побројајемо још неке личности: трговац — зеленаш Шако, поп Лука, који „налијен крвљу, ни за гладних година није мршавио”, Мишеља, дјед Вука, жандарм Миран, директор фабрике Новак, Грујо, глувонијеми Стамат, баба Ђејна, Тодорка, командир Иваш и Витача — судбина није била наклонеана: они, како примјењује Слободан П. Божковић, иду упорно, истрајно, падају и устапају, али никад не клону, „без обзира на то у ком времену живе, увијек се налазе пред истим животним и моралним дилемама — кроз једно стољеће доказују чојство, које је синоним за све вриједности живота, њихова је девиза: чинити и бити” (др Р. Ивановић), а, у исто вријеме, „проверити су, кочочерни, само-врвни, спремни да убију и свога ако калја образ осталима, хајдуци и илегалици, распети између убијавања и самоубијавања” (др Радослав Ротковић).

„СИНОВИ СИНОВА” су историјски роман, роман из народно-слободилачке борбе и из савременог живота. Увјерљивост му дају и горштачки хумор, анегдоте, предања, обичаји, гатања, пословице, легенде, као и описи природе, који су антологијска вриједност.

(У наредном броју: „Ријеч писана руком невоље”)

Милосав ЛАЛИЋ

ПОГЛЕД ИСПОД

ЗЕМЉЕ

се овај значајан објекат црногорске историје укључују у споменички фонд Цетиња и Црне Горе. Предстоји још радова са затим на крају да се све технички сними. Између манастирске локације и Биљарде на више мјеста ће се ради истраживања такође сондирати терен. Ипак, изузетно важно биће сондирање у унутрашњости централне цркве манастира Црнојевића, на којој је 1886. године књаз Никола подигао дворску капелу. Како истиче Вељко Ђурић, у мемоарима Јоакима Сундечића који је био у служби књаза Николе, на води се да су кости црногорског господара Ивана Црнојевића сахрањене у цркви. Тако ће се провjeriti истинитост ових података. Радови ће се, како се најављује, окончати средином идућег мјесеца а тада долази кишовито вријеме и неизбјежно чекање да се радови, ако буде средстава, наставе и идуће године.

Б. Мирковић

ФУДБАЛ

И ТРЕЋИ ПОРАЗ НА СВОМ ТЕРЕНУ

ТАМАН када смо помислили да ће фудбалерима Будве, послије освајања бода на врху терену Графичара у Титограду, у трећем колу првенства, кренути (резултат је био 0:0), отет разочарење за навијаче овог клуба. Домаћи фудбалери су га приредили у 4. колу у сусрету са веома добром екипом Јединства из Бијелог Поља.

Домаћи тим је у овај сукрет ушао бојажљиво, стекао се утисак да је Јединство до чекано са превише респекта, што се наравно осветило домаћину. Послије почетне иницијативе фудбалера Будве и неколико лијепих прилика од којих издавајамо двије које је сам себи створио Поповић, домаћини су се несхватљиво повукли. Услиједила је грешка одбране коју је казнило искусни Недовић и довоји свој тим у вођство. У другом дијелу утакмице, отет иста прича: Будвани играју доста опрезно у нападу, бојажљиво за ћеле болије ре зултат. Нема праве борбе, за лагања, па су гостујући фудбалери лако „купили“ лопте испред свог шеснаестерца. Ако томе додамо да средњи ред Будве уопште није функционисао, као да га и није било, онда је јасно какву је игру имао домаћи тим. И по новој је несмотреност играча одбране кажњена и гости су повели са 2:0 што је значило и сигурну победу. Узалуд су домаћи играчи покушавали након уђедљивог вођства гостију да нешто учине како би измијенили резултат — нападачи Будве су напрото били немоћни пред шеснаестерцом Јединства и Нешовић који није дјеловао по уздоју није савладан. Шкрипало је на овој утакмици на свим линијама и извјесно је да је Будви потребна „трансфузија“ како би дошла и игра а и резултати.

У петом колу Будвани су били гости Арсенала у Титограду.

Стадион Будве у Луговијма. Гледалаца око 600. Стријелици: Недовић у 35. и Р. Дрндар у 56. минути. Жути картони: Маловразић (Будва). Судија Нововић (Титоград) — 6.

БУДВА: Ђурковић 6, Д. Цвијовић 6, Челебић 5, Мушура 5 (Николић 5), Маловразић 6, Дакић 5, Радуловић 5, Татар 6, М. Цвијовић 5, Поповић 6, Вуковић 5.

ЈЕДИНСТВО: Нешовић 6, С. Кајевић 7, С. Дрндар 7, Недовић 7, К. Кајовић 6, Крунић 7, Р. Дрндар 7, Басекић 7, Шарчевић 6, (Омерхочић 6), Алихочић 6, Дробњак 6. Играч утакмице: Р. Дрндар

С Греговић

Глигор Чемерски: Септембар

ПУТ КРОЗ СОПСТВЕНЕ ТАЈНЕ

ИАКО СЕ ЧУВАМ патетике као гује љуте, не могу а да пред новим Глигоровим сликама спремљеним за будванску Модерн галерију бар не помишљам: тешко уметницима који не воле своју земљу и њену традицију, али трпнут је теже онима који је толико воле. Толико, као сликар Глигор Чемерски. Колико ли је морао да пропати до савршенства као што су онај Сатир и Стобија, па они хеленистички чобани које је у свом дјетинству видао како по том заборављеном античком гају пролазе са јаринама на раменима; па оног анђела из „Свете Софије“, оног курбиновског „Звездочатца“ (или „Звездоглавца“, како га Глигор зове), или ону измучену мајку Богородицу, ону црну кукују потонулу у изједено црвено старо злато иконе из XIV века; да све то завесија у нашу епоху. Јер, ако се не обновљају у нашем времену, ако се не стварају друкчија од свих претходних, савршен ства заувек дата — не постоје.

И онда нас је проналазио, на свим странама, на различитим леријацијама, производио нас у поклонике, звао нас „Византинцима“. Јер, Европа је, према Глигору, толико дugo била глупа за велику уметност једног малог народа. „Љушкала се у скојим розе удобним перјаним умјетностима“, она што је био чисти дух, нешто далеко, дакле, од натурализма, нијехтела ни да проба. И водио нас је, ту невелику готово посвећену секти „Византинци“, од Нереза до Курбинова од Курбинова до охридске Свете Софије. Бележио сам и за себе и за Глигора као доказни вјаљда материјал, и такве узгредне изјаве „нестручњака“, као што је она луцидне журналистичке лисице Пље Еренбургана, овде у Нерезима је још пре Бога почела ренесанса. Какав Бого?

Легос је отпутовао у Холандију. Стизале су отуда мале разгледнице, свака са репродукцијом Рембранта. Значи — само Рембрант! Нема ни Ван Гога, нема ни Вермера. Врати се са Рембрантовим тоталним сликарством и осветљењима. Рембрантова осветљења на лицу старе Византije?

Постоји један тренутак кад се све може, кад све покуља напоље. Просто — транс, импулс, инсцик! Остане само онај психофизички већ урођени покрет руке као једини водич. Несвесни, али водич. И преко тих модрих мистичних амбија Византије што клучује одоле почела су да лете да повиленела Рембрантова осветљења или те светле и заварине „оживке“ средњевјековних фрескомајстора. Као кад неко хоће да уничити своју љубав, своју муку, а не може. Као Френсис Бекон кад мрзи себе и покуша да до краја поруши сваки хумани обрис људске фигуре, а не може. „Нема више поклон ства“, виче Глигор, „ја правим јерес, ја сам јеретик своје сјетиње“. Од великих разгледних портрета оне „Богородице кукувије“ ностаја нејзажи, нејзажи се преобразују у неке замршene искидане фантазије... Од чула укуса и мириза ствара чуло пипања, од чула пипања чуло вида. „Као Кентаур кад куша врела и ветрове“, каже Фосион. Све је испремештано, децентрализовано. Хладно поред хладног, топло поред топлог, нека драстична боја наше цивилизације, скоро флуоресцентна као на ноћним саобраћајним знакима поред аутојева. „Ја сам јеретик своје сопствене уметности“, каже Глигор. Да ли? Бавола! А, не примећује да обнавља сва своја некадашња искуства, и туђа, и туђа, дабогме. Свет је поново за Чемерског и свеж и нов. Иза њега је поново свежа, али поново непозната Византија. Колико ли ће још дуго њих двоје путовати заједно кроз сопствене тајне.

СТЕВАН СТАНИЋ

САЧУВАЈМО ДУХОВИТЕ ПРИЧЕ ОД ЗАБОРАВА

ДОК ЈЕ КОД многих на рода алегдота коришћења као књижевни род, а код и других сведена на духовите виц или синтагму, код нас је она имала друге, дубоке садржаје условље не животом и борбом на рода. На сједницама, сaborима, славама, свадбама и покајањима — рађала се права пријеч у право вријеме и преносила с колена на колено и из мјesta у мјесто, трајући тако и до данашњих дана. Та ријеч је постојала духовна храна и морално окрепљење, преко које су се вредновале људске особине, одјењивало, судило, корило, проклињало, жалило, подстицало и хвалило.

Многе алегдоте су утонуле у мрак заборава. Другом половином 19. вијека, захваљујући, Вуку Каракићу, С. М. Љубишићу, Вуку Вечевићу и другим, алегдотама код нас добијају право мјесто и цијену и уздиже се од обичног казивања до умјетнички надахнуте слике.

Свако братство и племе настојају да неки од његових врлих чланова буде узор, а љутило се ако било ко, па био и у праву, истицао оно што није за истицање. Но, вре меном, како је средина постојала отворње и широкогрудија, и писана ријеч је постојала слободнија. Истицани су, како примјери чојства и јунаштва, тако и нечојства, кукавичлука и издаје. Но, и поред свега алегдота може лако да склизне у „увреду“ ичије личности или средине зато је и од говорност обраћивача алегдоте, не само у одабирању материјала већ, прије свега у његовом презентирању, врло велика. Предмет алегдотског казивања може бити прошлост, садашњост, и стварни дога

ђаји и измишљени који се могу десити, и племенско надметање, и братствено-човјеково надгрињавање, и љубав према општем добру и презир према личном грабежу, а изнад свега — човјек са својим особинама — у добру и злу, на власти и без власти за радом и за чиновничким стом.

У свому томе треба напомену да се каже оно што је битно а изостављено: Хоћемо ли у то време успјети — видјети — не се. Намјера нам је да сачувамо од заборава ове драгуље народне који нијесу ни где забиљежени, него жије само у народу — преносећи се усмено с колена на колено. Многи су већ завијени велом заборава.

Традиционални морал се опире моралу новијег доба, утолико јаче уколико је овај потоњи натруњен слабостима свога вре мена. Али ни прошla вре мена нијесу била имуна од слабости које је животом носио. Издаје је, на пример, била „вјечно“ присутна категорија, зато се, поуке ради, истиче свако зло да би се сачувало добро. Суд народа као не прикосновене пороте, је суд времена. Шта је алегдота ближа овом суду, ближе је истине и извору свога постанка.

Овим ћемо се свакако руководити при избору и начину казивања ових народних творевина.

Позивамо све оне грађе не који жеље да сарађују на овом послу и допринесу да то народно богатство сачувавају од заборава, да нам доставе у писменој форми, или лично до ћу у Редакцију и испричашу алегдоте које знају, било да су их чули, сами доживјели или измислили.

БОКС

ПОЧЕЛА ШКОЛА

ОД 15. СЕПТЕМБРА у сали за борилачке спортиве ОШ „Стефан Митров Љубишић“ почела је по девети пут школа бокса.

Укључено је 30 младих и перспективних ученика племените вјештине. Они који жеље да се укључе то могу урадити до 15. октобра, као починje интензиван рад школе. Сви младићи и дјеца уколико жеље да се баве овим спортом, треба да знају, да је ово вјештина која је за одважне, неустрашиве, али првенствено за оне који нијесу склони недисциплини и јавашлуку, о чему у нашем клубу сви водимо по себи рачуна, рекао нам је тренер ВК „Будва“, Павле Бучај.

Према мишљењу Бучаја, наша средина је пуна тале ната за све борилачке спортиве, а посебно за бокс, у којем „Будва“ на југословенским ринговима има у свом десетогодишњем раду доста успеха.

МАЛИ КИТ

Малог кита
Пита мама:
Што се скита
Дубинама?

Рече љутит
Мали кит:
— Површине
Већ сам сит.

Кроз дубине
Свуд тумарам,
Душу своју
Да одмарам.

Тамо, горе,
Где сјај Луна,
Нишани ме
Врх харпуна.

Митар А. Митровић

С. П.